

साप्ताहिक चालू घडामोडी तिसरा आठवडा जानेवारी 2022

महत्वाच्या बातम्या: राज्य

गुरू रविदास जयंतीनिमित्त निवडणूक आयोगाने १४ फेब्रुवारीला पंजाब विधानसभा निवडणूक पुढे ढकलली आहे

- भारतीय निवडणूक आयोगाने (ECI) गुरू रविदास जयंतीनिमित्त पंजाबमधील १४ फेब्रुवारी रोजी होणारी विधानसभा निवडणूक पुढे ढकलण्याचा निर्णय घेतला.
- राज्यातील 117 विधानसभा जागांसाठी आता 20 फेब्रुवारी रोजी मतदान होणार असल्याचे निवडणूक आयोगाने जाहीर केले आहे.
- 16 फेब्रुवारी 2022 रोजी साजरी होणाऱ्या श्री गुरू रविदास जी जयंती सोहळ्यात सहभागी होण्यासाठी पंजाब ते वाराणसी येथे मोठ्या संख्येने भाविकांच्या हालचालींकडे लक्ष वेधण्यासाठी आयोगाला राज्य सरकार, राजकीय पक्ष आणि इतर संघटनांकडून अनेक निवेदने प्राप्त झाली आहेत.

गुरू रविदास जयंती बद्दल:

- गुरू रविदास जयंती" हा गुरू रविदासांचा जन्मदिवस आहे, जो माघ महिन्यातील पौर्णिमेच्या दिवशी साजरा केला जातो.
- **Source: TOI**

महत्वाच्या बातम्या: भारत

सफाई कर्मचाऱ्यांसाठी राष्ट्रीय आयोग

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या अध्यक्षतेखाली केंद्रीय मंत्रिमंडळाने राष्ट्रीय सफाई कर्मचारी आयोग (NCSK) चा कार्यकाळ ३१.३.२०२२ नंतर तीन वर्षांसाठी वाढवण्यास मंजूरी दिली आहे.

- तीन वर्षांच्या मुदतवाढीचा एकूण अर्थ अंदाजे 43.68 कोटी रुपये असेल.
- NCSK पासून 31.3.2022 नंतर आणखी 3 वर्षे देशातील सफाई कर्मचारी आणि ओळखले जाणारे मॅन्युअल सफाई कर्मचारी हे प्रमुख लाभार्थी असतील.
- NCSK ची स्थापना 1993 मध्ये NCSK कायदा 1993 च्या तरतुदीनुसार सुरुवातीला 31.3.1997 पर्यंतच्या कालावधीसाठी करण्यात आली.
- पार्श्वभूमी:
- NCSK सफाई कर्मचाऱ्यांच्या कल्याणासाठीच्या विशिष्ट कार्यक्रमांबाबत सरकारला आपल्या शिफारशी देत आहे, सफाई कर्मचाऱ्यांच्या सध्याच्या कल्याणकारी कार्यक्रमांचा अभ्यास आणि मूल्यमापन, विशिष्ट तक्रारींची प्रकरणे तपासणे इ.
- तसेच मॅन्युअल स्कॅव्हेंजर आणि त्यांचे पुनर्वसन कायदा, 2013 मधील रोजगार प्रतिबंधाच्या तरतुदीनुसार, NCSK ला या कायद्याच्या अंमलबजावणीवर लक्ष ठेवण्याचे काम, केंद्र आणि राज्य सरकारांना त्याच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी निविदा सल्ला, कायद्याच्या तरतुदींचे उल्लंघन/अंमलबजावणी न करण्याच्या तक्रारी आणि चौकशी करण्याचे काम सोपवण्यात आले आहे.
- **Source: PIB**

MoHUA ने स्ट्रीट्स फॉर पीपल अँड नर्चरिंग नेबरहुड्स चॅलेंजचे विजेते घोषित केले

- गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्रालयाने (MoHUA) एक ऑनलाइन कार्यक्रम आयोजित केला ज्यामध्ये त्यांनी स्ट्रीट्स फॉर पीपल चॅलेंजसाठी अकरा विजेती शहरे आणि पोषण शेजारच्या चॅलेंजच्या पायलट टप्प्यासाठी दहा विजेत्या शहरांची घोषणा केली.
- या कार्यक्रमात मंत्रालयाने इंडिया सायकल्स 4 चेंज अँड स्ट्रीट्स फॉर पीपल चॅलेंजेसचा सीझन-2 आणि 'नर्चरिंग नेबरहुड्स चॅलेंज: स्टोरीज फ्रॉम द फील्ड' हे पुस्तकही लॉन्च केले.
- ही शहरे आता आव्हानाच्या स्केल अप टप्प्यात प्रवेश करतील ज्यामध्ये प्रायोगिक टप्प्यात हाती घेतलेले प्रकल्प आता शाश्वत पद्धतीने वाढवले जातील.
- Nurturing Neighborhoods Challenge अंतर्गत जिंकलेल्या शहरांची घोषणा
- MoHUA ने बर्नार्ड व्हॅन लीर फाऊंडेशन (BvLF) आणि तांत्रिक भागीदार वर्ल्ड रिसोर्सेस इन्स्टिट्यूट (WRI) इंडिया यांच्या सहकार्याने Nurturing Neighborhoods Challenge साठी दहा विजेत्या शहरांची घोषणा केली.
- **Source: PI**

कला उत्सव 2021 चा समापन सोहळा

- शिक्षण राज्यमंत्री श्रीमती. अन्नपूर्णा देवी आणि शिक्षण राज्यमंत्री डॉ. राजकुमार रंजन सिंह यांनी कला उत्सव 2021 च्या समापन समारंभाला संबोधित केले.
- कला उत्सव 2021 1 जानेवारी 2022 रोजी डिजिटल प्लॅटफॉर्मद्वारे ऑनलाइन लॉंच करण्यात आला.
- कला उत्सव 2021 मध्ये विविध राज्ये, केंद्रशासित प्रदेश, केंद्रीय विद्यालय संघटना आणि नवोदय विद्यालय समिती शाळांमधून एकूण 35 संघांनी भाग घेतला आहे जिथे 582 विद्यार्थ्यांनी आपली प्रतिभा दाखवली.
- या सहभागीपैकी 291 मुली आणि 291 मुलांनी कला उत्सव 2021 मध्ये 5 दिव्यांग सहभागींसह सहभाग घेतला.

कला उत्सव बदल:

- राष्ट्रीय कला उत्सव राष्ट्रीय शैक्षणिक संशोधन आणि प्रशिक्षण परिषद आणि शिक्षण मंत्रालयाच्या शालेय शिक्षण आणि साक्षरता विभागाद्वारे 2015 मध्ये सुरू करण्यात आला.

- **Source: PIB**

सायबर सुरक्षित भारत उपक्रम

- इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालय (MeitY) सायबर सुरक्षा भारत उपक्रमांतर्गत 26 व्या CISO (मुख्य माहिती सुरक्षा अधिकारी) डीप डायव्ह प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे आयोजन करत आहे.
- प्रशिक्षण कार्यक्रम हा सायबर सुरक्षा भारत उपक्रमांतर्गत MeitY येथे राष्ट्रीय ई-गव्हर्नन्स विभागाद्वारे आयोजित कार्यशाळांच्या मालिकेचा एक भाग आहे.
- हा कार्यक्रम 17 ते 22 जानेवारी 2022 दरम्यान आयोजित केला जात आहे आणि यामध्ये गव्हर्नन्स रिस्क आणि कंप्लायन्स आणि डेटा प्रायव्हसी, नेटवर्क सिक्युरिटी, ऍंड पॉइंट सिक्युरिटी, ऍप्लिकेशन आणि डेटा सिक्युरिटी, क्लाउड सिक्युरिटी, मोबाईल सिक्युरिटी, क्रिप्टोग्राफी, सायबर सिक्युरिटी संबंधित तरतुदी यासारख्या विषयांचा समावेश असेल. आयटी कायदा, सुरक्षा लेखापरीक्षण, CCMP तयार करण्यासाठी मार्गदर्शक तत्त्वे आणि सुरक्षा ऑपरेशन केंद्र (SoC) चे ऑपरेशन आणि देखरेख इ.
- हे CISOs आणि इतर सहभागींना उदयोन्मुख सायबर धोक्याच्या लँडस्केपच्या चांगल्या प्रकारे समजून घेण्यास, सायबर सुरक्षेच्या सर्वोत्तम पद्धती समजून घेण्यास मदत करेल.

सायबर सुरक्षा कार्यक्रमाबद्दल:

- सायबर सुरक्षेच्या उदयोन्मुख आव्हानांसह CISO चे सक्षमीकरण करण्यासाठी आणि आव्हानांना सामोरे जाण्यासाठी त्यांना प्रशिक्षित करण्यासाठी, MeitY ने जानेवारी 2018 मध्ये उद्योग कंसोर्टियमच्या सक्रिय समर्थनासह सायबर सुरक्षा कार्यक्रम सुरू केला होता.
- केंद्र आणि राज्य सरकार, PSUs, बँका आणि सरकारी संस्थांमधील 1200 CISO आणि आघाडीच्या IT अधिकाऱ्यांना प्रशिक्षण देणे हा कार्यक्रमाचा उद्देश आहे.

Source: PIB

गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्रालयाने 'ओपन डेटा वीक' सुरू केला

- गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्रालयाने (MoHUA) खुल्या डेटाचा अवलंब करण्यास आणि भारताच्या शहरी परिसंस्थेमध्ये नावीन्यपूर्णतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी 'ओपन डेटा वीक' सुरू करण्याची घोषणा केली.
 - 'आझादी का अमृत महोत्सव - स्मार्ट शहरे: स्मार्ट शहरीकरण' या परिषदेपर्यंत, फेब्रुवारी 2022 दरम्यान, सुरत येथे आयोजित करण्यात येणाऱ्या, ओपन डेटा वीक हा MoHUA द्वारे जनजागृती आणि प्रचारासाठी हाती घेतलेल्या पूर्व-इव्हेंट उपक्रमांच्या मालिकेचा एक भाग आहे.
 - हे जानेवारीच्या तिसऱ्या आठवड्यात म्हणजेच १७ जानेवारी २०२२ ते २१ जानेवारी २०२२ या कालावधीत आयोजित केले जाईल.
 - इव्हेंटमध्ये सर्व 100 स्मार्ट शहरांचा सहभाग दिसेल जे स्मार्ट सिटीज ओपन डेटा पोर्टलवर उच्च दर्जाचे डेटासेट आणि डेटा ब्लॉग प्रकाशित करतील.
 - वाढीव कार्यक्षमता, पारदर्शकता, नवोपक्रमाला चालना आणि आर्थिक वाढ यासारख्या खुल्या डेटाचे फायदे दर्शविणे हे इव्हेंटचे उद्दिष्ट आहे.
- **Source: PIB**

राष्ट्रीय स्टार्टअप पुरस्कार 2021

- केंद्रीय वाणिज्य आणि उद्योग, ग्राहक व्यवहार, अन्न आणि सार्वजनिक वितरण आणि वस्त्रोद्योग मंत्री, पीयूष गोयल यांनी राष्ट्रीय स्टार्टअप पुरस्कार 2021 प्रदान केले.
- 1 इनक्यूबेटर आणि 1 एक्सीलरेटरसह एकूण 46 स्टार्टअप्सना राष्ट्रीय स्टार्टअप पुरस्कार 2021 चे विजेते म्हणून ओळखले गेले आहे.
- डिपार्टमेंट फॉर प्रमोशन ऑफ इंडस्ट्री अँड इंटरनल ट्रेड (DPIIT) ने उत्कृष्ट स्टार्टअप्स आणि इकोसिस्टम सक्षमकांना ओळखण्यासाठी आणि पुरस्कृत करण्यासाठी राष्ट्रीय स्टार्टअप पुरस्कारांची संकल्पना केली आहे जे नाविन्यपूर्ण उत्पादने किंवा सोल्यूशन्स आणि स्केलेबल एंटरप्राइजेस, रोजगार निर्मिती किंवा संपत्ती निर्मितीच्या उच्च क्षमतेसह, मोजता येण्याजोगे सामाजिक प्रदर्शन करतात.

श्री गोयल यांनी स्टार्टअप्सना भारताला जगातील नंबर 1 स्टार्टअप इकोसिस्टम बनवण्यासाठी प्रामुख्याने पाच क्षेत्रांवर लक्ष केंद्रित करण्याचे आवाहन केले:

1. भारतीय भाषांमध्ये उपाय आणि सामग्री विकसित करा
2. मोठ्या सामाजिक आणि आर्थिक प्रभाव असलेल्या उत्पादनांना आणि उपायांना प्रोत्साहन द्या
3. देशभरातील प्रत्येक जिल्ह्यात स्टार्टअपला प्रोत्साहन देणे, - प्रत्येक जिल्ह्यात 'स्टार्टअप प्रवेश केंद्रे' स्थापन करणे
4. शहरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या स्तरावर इनोव्हेशन झोन तयार करणे
5. जगभरातील सर्वोत्तम पद्धतींचा अवलंब करा आणि भारताची जागतिक स्पर्धात्मकता वाढवा
 - टीप: पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी स्टार्टअप संस्कृतीला देशाच्या दूरवरच्या भागात नेण्यासाठी 16 जानेवारी हा राष्ट्रीय स्टार्टअप दिवस म्हणून साजरा केला जाईल अशी घोषणा केली.

Source: PIB

परकीय चलन संकटावर मात करण्यासाठी भारताने श्रीलंकेला USD 900 दशलक्ष पेक्षा जास्त आर्थिक सहाय्य दिले

- भारताने श्रीलंकेला 900 दशलक्ष डॉलर्स कर्ज देण्याची घोषणा केली आहे.
- आयातीसाठी देय देण्यासाठी डॉलरच्या तुटवड्यामुळे श्रीलंकेला सध्या जवळपास सर्व जीवनावश्यक वस्तूंचा तुटवडा जाणवत आहे.
- यामध्ये \$509 दशलक्षपेक्षा जास्त एशियन क्लिअरिंग युनियन सेटलमेंट आणि \$400 दशलक्ष चलन स्वॅपचा समावेश आहे.

श्रीलंकेबद्दल तथ्य:

- राजधानी: कोलंबो, श्री जयवर्धनेपुरा कोट्टे
- चलन: श्रीलंकेन रुपया
- अध्यक्ष: गोटाबाया राजपक्षे

- पंतप्रधान: महिंदा राजपक्षे

Source: ET

महत्वाच्या बातम्या: जग

2022 ची पहिली BRICS शोर्पा बैठक चीनच्या अध्यक्षतेखाली झाली

- 2022 ची पहिली BRICS शोर्पा बैठक 18-19 जानेवारी रोजी चीनच्या अध्यक्षतेखाली अक्षरशः आयोजित करण्यात आली होती आणि सदस्यांनी 2021 मध्ये BRICS चे अध्यक्षपदासाठी भारताचे आभार मानले होते.
- चीनने 2022 मध्ये ब्रिक्सचे फिरते अध्यक्षपद स्वीकारले आहे.
- 2022 च्या पहिल्या BRICS शोर्पा बैठकीत वर्षासाठीचा कार्यक्रम आणि प्राधान्यक्रम यावर चर्चा करण्यात आली.
- त्यांनी ब्रिक्स सहकार्याची सातत्य, एकमत आणि एकत्रीकरणाची अपेक्षा केली.

Source: Business Standard

पंतप्रधान मोदी आणि मॉरिशसचे पंतप्रधान प्रविंद जगन्नाथ यांनी संयुक्तपणे मॉरिशसमध्ये सोशल हाऊसिंग युनिट्स प्रकल्पाचे उद्घाटन केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि मॉरिशसचे पंतप्रधान श्री प्रविंद कुमार जुगनाथ यांनी संयुक्तपणे मॉरिशसमध्ये सामाजिक गृहनिर्माण युनिट प्रकल्पाचे उद्घाटन केले.
- भारताच्या विकास समर्थनाचा एक भाग म्हणून हाती घेतलेल्या अत्याधुनिक सिव्हिल सर्व्हिस कॉलेजचे बांधकाम आणि 8 मेगावॉटचे सोलर पीव्ही फार्म- या दोन अन्य प्रकल्पांच्या आभासी पायाभरणी समारंभात दोन्ही पंतप्रधानांनी भाग घेतला.

- राष्ट्र उभारणीत सिव्हिल सर्व्हिस कॉलेज प्रकल्पाचे महत्त्व पंतप्रधानांनी मान्य केले आणि मिशन कर्मयोगी शिकण्याची ऑफर दिली.
- पंतप्रधानांनी ऑक्टोबर 2018 मध्ये आंतरराष्ट्रीय सौर आघाडी (ISA) च्या पहिल्या संमेलनात मांडलेल्या वन सन वन वर्ल्ड वन ग्रीड (OSOWOG) उपक्रमाचे स्मरण केले आणि म्हणाले की 8 मेगावॉट सोलर पीव्ही फार्म प्रकल्पामुळे हवामानातील आढाने कमी करण्यात मदत होईल. मॉरिशस 13,000 टन CO2 उत्सर्जन टाळण्याचा सामना करत आहे.
- समारंभात दोन प्रमुख द्विपक्षीय करारांची देवाणघेवाण समाविष्ट होती: मेट्रो एक्सप्रेस आणि इतर पायाभूत सुविधा प्रकल्पांसाठी भारत सरकारकडून मॉरिशस सरकारला USD 190 दशलक्ष क्रेडिट लाईनच्या विस्तारासाठी करार आणि लहान विकास प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीवर सामंजस्य करार.

• **Source: PIB**

वर्ल्ड एम्प्लॉयमेंट अँड सोशल आउटलुक-ट्रेंड्स 2022

- इंटरनॅशनल लेबर ऑर्गनायझेशन (ILO) ने वर्ल्ड एम्प्लॉयमेंट अँड सोशल आउटलुक-ट्रेंड्स 2022 (WESO Trends) प्रसिद्ध केले आहे.
- या अहवालात रोजगार, बेरोजगारी आणि श्रमशक्तीचा सहभाग, तसेच नोकरीच्या गुणवत्तेवर, अनौपचारिक रोजगार आणि कामाच्या गरिबीवरील जागतिक आणि प्रादेशिक ट्रेंडवर संकटाचे परिणाम तपासले आहेत.
- हे COVID-19 संकटापूर्वी आणि दरम्यान तात्पुरत्या रोजगारातील ट्रेंडचे विस्तृत विश्लेषण देखील देते.

अहवालाचे निष्कर्ष:

- 2022 मध्ये जागतिक बेरोजगारी 207 दशलक्ष राहण्याचा अंदाज आहे.
- नवीन कोरोनावायरस रोग (COVID-19) महामारी सुरू होण्यापूर्वी 2019 च्या तुलनेत हे 21 दशलक्ष अधिक आहे.
- 2022 मधील जागतिक कामकाजाचे तास त्यांच्या पूर्व-साथीच्या पातळीच्या जवळपास दोन टक्के कमी असतील - जे 52 दशलक्ष पूर्ण-वेळ नोकऱ्यांच्या नुकसानासारखे आहे.
- व्यापक-आधारित श्रम बाजार पुनर्प्राप्तीची आवश्यकता आहे - पुनर्प्राप्ती मानव-केंद्रित, सर्वसमावेशक, टिकाऊ आणि लवचिक असणे आवश्यक आहे.

आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटना (ILO) बद्दल:

- मुख्यालय: जिनिव्हा, स्वित्झर्लंड

- महासंचालक; गाय रायडर
- निर्मिती: 11 एप्रिल 1919
- **Source: DTE**

इंडोनेशियाने जकार्ताहून दूरस्थ बोर्नियो येथे राजधानी स्थलांतरित करण्यासाठी कायदा केला

- अलीकडेच, इंडोनेशियाच्या संसदेने जकार्ता हळूहळू बुडत असलेल्या बोर्नियो बेटावर 2,000 किलोमीटर दूर असलेल्या जागेवर राजधानीचे स्थलांतर करण्यास मान्यता देणारा कायदा संमत केला आहे ज्याला "नुसांतारा" असे नाव दिले जाईल.
- वाढत्या समुद्राची पातळी आणि दाट लोकवस्ती असलेल्या जावा बेटावरील तीव्र गर्दीचा हवाला देत एप्रिल 2019 मध्ये राष्ट्राध्यक्ष जोको विडोदो यांनी या हालचालीची सूचना दिली होती.
- नवीन राजधानी (नुसांतारा) बोर्नियोच्या इंडोनेशियातील पूर्व कालीमंतन प्रांतातील सुमारे 56,180 हेक्टर क्षेत्र व्यापेल, जो देश मलेशिया आणि ब्रुनेईसह सामायिक करतो.
- जास्त लोकसंख्या असलेल्या राजधानीतून स्थलांतर करणारा इंडोनेशिया हा या प्रदेशातील पहिला देश नाही.
- मलेशियाने 2003 मध्ये क्वालालंपूरहून पुत्रजया येथे आपले सरकार हलवले, तर म्यानमारने 2006 मध्ये आपली राजधानी रंगूनहून नेपीडाव येथे हलवली.

Source: TOI

WEF च्या दावोस अजेंडावर पंतप्रधान मोदींनी 'स्टेट ऑफ द वर्ल्ड' विशेष भाषण केले

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 17 जानेवारी 2022 रोजी WEF (वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरम) च्या दावोस अजेंडा येथे 'स्टेट ऑफ द वर्ल्ड' विशेष भाषण केले.
- दावोस अजेंडा 2022 17 ते 21 जानेवारी 2022 दरम्यान होणार आहे.
- प्रमुख जागतिक नेत्यांसाठी 2022 साठी त्यांचे व्हिजन शेअर करणारे हे पहिले जागतिक व्यासपीठ असेल.
- 'स्टेट ऑफ द वर्ल्ड' या थीमवर हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला आहे.
- याला अनेक राज्यप्रमुख संबोधित करतील.

- यात उद्योग क्षेत्रातील आघाडीचे नेते, आंतरराष्ट्रीय संस्था आणि नागरी समाज यांचाही सहभाग असेल.
- त्यांच्या विशेष भाषणादरम्यान, पंतप्रधान मोदींनी देशाच्या पूर्वलक्षी करप्रणालीच्या समस्येचे निराकरण करण्यासाठी त्यांच्या प्रशासनाद्वारे लागू केलेल्या सुधारणांची रूपरेषा सांगितली.
- त्यांनी त्यांच्या सरकारच्या मालमत्ता मुद्रीकरणाच्या प्रयत्नांचा आणि भारतात सुरू असलेल्या मोठ्या प्रमाणात पायाभूत सुविधा प्रकल्पांचाही उल्लेख केला.

वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरम (WEF) बदल तथ्ये: ही एक आंतरराष्ट्रीय एनजीओ आहे.

- मुख्यालय: कॉलोनी, स्विट्झर्लंड
- स्थापना: जानेवारी 1971
- संस्थापक: क्लॉस श्वब

Source: India Today

BRICS STI सुकाणू समितीमध्ये 2022 च्या क्रियाकलापांवर चर्चा: भारत 5 कार्यक्रमांचे आयोजन करेल

- 2022 मध्ये भारत पाच कार्यक्रमांचे आयोजन करेल, ते म्हणजे स्टार्टअप्स फोरम मीटिंग, ऊर्जा वर कार्यगटाच्या बैठका; जैवतंत्रज्ञान आणि बायोमेडिसिन; आयसीटी आणि उच्च-कार्यक्षमता संगणन; BRICS सायन्स टेक्नॉलॉजी इनोव्हेशन (STI) सुकाणू समितीच्या 15 व्या बैठकीत झालेल्या चर्चेनुसार STIEP (विज्ञान, तंत्रज्ञान, नवोन्मेष आणि उद्योजकता भागीदारी) कार्यगटाची बैठक आणि मायक्रोसाइट (नॉलेज हब) म्हणून BRICS इनोव्हेशन लॉन्चपॅडचा शुभारंभ.
- भारताने जानेवारी 2022 पासून ब्रिक्सचे अध्यक्षपद चीनकडे यशस्वीपणे सोपवले आहे.
- BRICS 2022 ची थीम "जागतिक विकासासाठी नवीन युगात उच्च-गुणवत्तेची BRICS भागीदारी अशर" (Foster High-Quality BRICS Partnership Usher in a New Era for Global Development) आहे.
- एकूण 25 कार्यक्रमांचे नियोजन करण्यात आले असून, त्यापैकी एकूण पाच कार्यक्रमांचे आयोजन भारत करणार आहे.

ब्रिक्स बदल तथ्ये:

- निर्मिती: 2009
- देश: ब्राझील, रशिया, भारत, चीन आणि दक्षिण आफ्रिका

Source: PIB

टोंगा मध्ये ज्वालामुखीचा उद्रेक

- अलीकडे, टोंगा या दक्षिण पॅसिफिक बेटावर ज्वालामुखीचा उद्रेक झाला, ज्यामुळे पॅसिफिकभोवती त्सुनामीच्या लाटा उसळल्या.
- हा समुद्राखालील ज्वालामुखीचा उद्रेक आहे ज्यामध्ये दोन लहान निर्जन बेट आहेत, हुंगा-हापाय आणि हुंगा-टोंगा.
- हुंगा-टोंगा-हुंगा-हापाय ज्वालामुखीचा गेल्या काही दशकांपासून नियमितपणे उद्रेक होत आहे.
- 2009 आणि 2014/15 मधील घटनांमध्ये मॅग्मा आणि वाफेचे गरम जेट लाटांमधून स्फोट झाले. पण हे उद्रेक छोटे होते.

Source: Indian Express

आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सव

- 15 जानेवारी 2022 रोजी बांगलादेशचे परराष्ट्र मंत्री डॉ. ए.के. अब्दुल मोमेन यांच्या हस्ते ढाका येथील राष्ट्रीय संग्रहालय परिसरात 9 दिवस चालणाऱ्या 20 व्या ढाका आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवाचे (DIFF) उद्घाटन करण्यात आले.
- बांगलादेशातील भारताचे उच्चायुक्त विक्रम दोराईस्वामी यावेळी विशेष अतिथी म्हणून उपस्थित होते.
- या चित्रपट महोत्सवात दहा श्रेणींमध्ये 225 चित्रपट प्रदर्शित केले जात आहेत.
- महोत्सवादरम्यान 70 देशांतील चित्रपट विविध ठिकाणी दाखवले जात आहेत.
- फेस्टिव्हलमधील भारतीय प्रवेशांमध्ये पीएस विनोथराज दिग्दर्शित कूझंगल, सुभ्रजित मित्रा दिग्दर्शित अविजात्रिक, इंद्रनील रॉयचौधरी दिग्दर्शित मयार जोंजाळ आणि शरीफ इसा दिग्दर्शित आंदाल या ३५ चित्रपटांचा समावेश आहे.
- मारिया इव्हानोव्हा दिग्दर्शित 'द अँगर' हा लेबनीज-जर्मन चित्रपट महोत्सवाचा उद्घाटनाचा चित्रपट होता.

ढाका आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवाविषयी (DIFF):

- 1977 मध्ये स्थापन झालेल्या रेनबो फिल्म सोसायटीद्वारे DIFF चे आयोजन केले जाते.
- DIFF 1992 मध्ये सुरू झाला.
- Source: newsonair

महत्वाच्या बातम्या: अर्थव्यवस्था

SEBI ने Saaṛthi मोबाईल ॲप लाँच केले

- सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (SEBI) ने गुंतवणूकदारांच्या शिक्षणासाठी "साँथी" हे मोबाईल अॅप लॉंच केले.

- सिक्युरिटी मार्केटच्या मूलभूत संकल्पनांबद्दल गुंतवणूकदारांमध्ये जागरूकता निर्माण करणे हे Saaॠthi मोबाइल अॅपचे उद्दिष्ट आहे.
- अॅप KYC प्रक्रिया, ट्रेडिंग आणि सेटलमेंट, म्युच्युअल फंड (MF), बाजारातील अलीकडील घडामोडी, गुंतवणूकदारांच्या तक्रारी निवारण यंत्रणा इत्यादींबद्दल देखील स्पष्ट करेल.

सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (सेबी) बद्दल:

- SEBI ही भारतातील सिक्युरिटीज आणि कमोडिटी मार्केटसाठी नियामक संस्था आहे जी भारत सरकारच्या वित्त मंत्रालयाच्या मालकीखाली आहे.
- 12 एप्रिल 1992 रोजी सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया कायदा, 1992 च्या तरतुदींनुसार याची स्थापना करण्यात आली.
- **Source: Indian Express**

मंत्रिमंडळाने इंडियन रिन्युएबल एनर्जी डेव्हलपमेंट एजन्सी लिमिटेडमध्ये रु. 1,500 कोटींच्या निधीला मंजुरी दिली.

IS/ISO 9001:2015, ISO/IEC 27001:2013 Certified

(A Mini Ratna Category –I PSU)

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या अध्यक्षतेखालील आर्थिक घडामोडींच्या मंत्रिमंडळ समितीने इंडियन रिन्युएबल एनर्जी डेव्हलपमेंट एजन्सी लिमिटेड (IREDA) मध्ये 1500 कोटी रुपयांच्या इक्विटी इन्फ्युजनला मंजुरी दिली.

- या इक्विटी इन्व्जुनमुळे अंदाजे 10200 नोक-वर्ष रोजगार निर्मिती आणि CO2 समतुल्य 7.49 दशलक्ष टन CO2/वर्ष उत्सर्जन कमी होण्यास मदत होईल.
- इंडियन रिन्यूएबल एनर्जी डेव्हलपमेंट एजन्सी लिमिटेड (IREDA) बद्दल:
- IREDA, MNRE च्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील मिनी रत्न (श्रेणी-1) कंपनीची स्थापना 1987 मध्ये नवीकरणीय ऊर्जा (RE) क्षेत्रासाठी एक विशेष नॉन-बँकिंग वित्त संस्था म्हणून काम करण्यासाठी करण्यात आली.
- **Source: PIB**

महत्वाच्या बातम्या: संरक्षण

ब्रह्मोस सुपरसॉनिक कूझ क्षेपणास्त्राची, वर्धित क्षमतेसह, यशस्वीपणे चाचणी घेतली

- ब्रह्मोस सुपरसॉनिक कूझ क्षेपणास्त्र, वाढीव स्वदेशी सामग्री आणि सुधारित कार्यक्षमतेसह, ओडिशाच्या किनारपट्टीवरील एकात्मिक चाचणी श्रेणी, चांदीपूर येथून यशस्वीरित्या चाचणी घेण्यात आली.
- ब्रह्मोस एरोस्पेसने संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटना (DRDO) च्या संघांच्या निकट समन्वयाने हे प्रक्षेपण केले.
- ब्रह्मोस एरोस्पेस शक्तिशाली, अत्यंत अष्टपैलू ब्रह्मोसचे समुद्र आणि जमिनीवरील लक्ष्यांवर परिणामकारकता आणि मारक क्षमता वाढवण्यासाठी सातत्याने अपग्रेड करत आहे.

ब्रह्मोस क्षेपणास्त्रे:

- ब्रह्मपुत्रा आणि मॉस्कवा नद्यांच्या नावांचे मिश्रण, ब्रह्मोस क्षेपणास्त्रे रशियाच्या DRDO आणि NPOM द्वारे स्थापित संयुक्त उद्यम कंपनी, BrahMos Aerospace द्वारे डिझाइन, विकसित आणि उत्पादित केली आहेत.
- ब्रह्मोसच्या प्रारंभिक आवृत्तीची पहिली चाचणी 2001 मध्ये झाली.
- ब्रह्मोसचे विविध प्रकार ज्यात जमिनीवरून डागता येणारे, युद्धनौका, पाणबुड्या आणि सुखोई-३० लढाऊ विमाने आधीच विकसित केली गेली आहेत आणि तेव्हापासून त्यांची यशस्वी चाचणी झाली आहे.

- **Source: Indian Express**

बीएसएफचे "ऑपरेशन सरद हवा"

- सीमा सुरक्षा दल (BSF) 23 ते 28 जानेवारी 2022 या कालावधीत त्यांच्या "ऑपरेशन सरद हवा" अंतर्गत राजस्थानमधील पाकिस्तान सीमेवर पाळत ठेवणार आहे.
- हिवाळ्यात सीमेवर धुके आणि धुक्यामुळे, सीमेपलीकडून होणारी घुसखोरी आणि इतर नापाक कारवायांचा सामना करण्यासाठी दल "हाय अलर्ट" वर आहे.
- या काळात मुख्यालयातील सर्व कर्मचारी आणि अधिकारी सीमेवर राहतील आणि 24 तास परिस्थितीवर लक्ष ठेवतील.
- बीएसएफ दरवर्षी उन्हाळ्यात 'ऑपरेशन गरम हवा' आणि हिवाळ्यात 'ऑपरेशन सरद हवा' राबवते.

• **Source: ET**

प्रथमच, भारत फिलिपाइन्सला ब्राह्मोस क्षेपणास्त्रांची निर्यात करणार आहे

- भारताचे ब्रह्मोस सुपरसॉनिक क्रूझ क्षेपणास्त्र प्रथमच निर्यात केले जाईल आणि क्षेपणास्त्र फिलिपिन्सकडून खरेदी केले जाईल.
- फिलिपाइन्सने जहाजविरोधी क्रूझ क्षेपणास्त्र ब्रह्मोस खरेदीला मंजूरी दिली आहे. हा करार सुमारे \$374.9 दशलक्ष मध्ये झाला आहे.
- ब्रह्मोस एरोस्पेस, भारत-रशियन संयुक्त उपक्रम, सुपरसॉनिक क्रूझ क्षेपणास्त्र ब्रह्मोस तयार करते जे पाणबुडी, जहाजे, विमाने किंवा लँड प्लॅटफॉर्मवरून सोडले जाऊ शकते.
- ब्रह्मोस ऑर्डर ही भारताची पहिली मोठी लष्करी निर्यात आहे.
- गेल्या वर्षी, भारत आणि फिलिपिन्सने संरक्षण व्यवस्थेवर स्वाक्षरी केली ज्यामुळे मनिलाला संरक्षण उपकरणे निर्यात करणे शक्य होईल.
- व्हिएतनाम आणि इंडोनेशियासह आग्नेय आशियातील इतर देशांनीही भारताकडून ब्रह्मोस खरेदी करण्यात स्वारस्य व्यक्त केले आहे, ज्यावर चर्चा सुरू आहे.

• **Source: India Today**

भारतीय नौदल रशियन नौदलासोबत पॅसेज एक्सरसाइज (PASEX) आयोजित करते

- भारतीय नौदलाचे स्वदेशी डिझाइन केलेले आणि तयार केलेले मार्गदर्शित-क्षेपणास्त्र विनाशक, INS कोचीने 14 जानेवारी 2022 रोजी अरबी समुद्रात रशियन नौदलाच्या RFS अॅडमिरल ट्रिब्युटसह पॅसेज एक्सरसाइज (PASEX) आयोजित केले.
- रशियन नौदलाच्या RFS अॅडमिरल ट्रिब्युटसह भारतीय नौदलाने स्वदेशी बनावटीचे आणि तयार केलेले गाईडेड मिसाइल डिस्ट्रॉयर INS कोची यांनी 14 जानेवारी 2022 रोजी अरबी समुद्रात पॅसेज एक्सरसाइज (PASEX) हाती घेतली.
- हे प्रथमच आहे की भारतीय नौदलाने आपल्या स्वदेशी बनावटीच्या आणि तयार केलेल्या मार्गदर्शित-क्षेपणास्त्र नाशकाची चाचणी केली आहे आणि भारताच्या संरक्षण क्षमतांचे प्रदर्शन करण्यासाठी रशियन फेडरेशनच्या नौदलासोबत चाचणी घेण्यात आली आहे.
- या सरावाने दोन नौदलांमधील सुसंगतता आणि आंतरकार्यक्षमता दर्शविली आणि त्यात सामरिक युक्ती, क्रॉस-डेक हेलिकॉप्टर ऑपरेशन्स आणि सीमनशिप क्रियाकलापांचा समावेश होता.

भारत आणि रशिया यांच्यातील सराव:

- इंड्र: संयुक्त सराव (लष्कर, नौदल, हवाई दल)
- **Source: TOI**

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान

देवास-अॅट्रिक्स करार

- अलीकडेच, सर्वोच्च न्यायालयाने 25 मे 2021 रोजी नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्युनल (NCLT) च्या आदेशावर शिक्कामोर्तब केले आहे की ही फर्म फसव्या परिस्थितीत तयार केली गेली होती.
- गुंतवणूकदारांनी 14 सप्टेंबर 2015 रोजी इंटरनॅशनल चेंबर ऑफ कॉमर्स (ICC) न्यायाधिकरणाद्वारे प्रदान केलेल्या \$1.2 बिलियनसह आंतरराष्ट्रीय न्यायाधिकरणांमध्ये स्वतंत्र नुकसानभरपाई पुरस्कार जिंकले आहेत.

- सर्वोच्च न्यायालयाने 1.2 अब्ज डॉलरचा पुरस्कार स्थगित ठेवला आहे.
- देवासमधील गुंतवणूकदार, अँट्रिक्स कॉर्पोरेशन – भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) ची व्यावसायिक शाखा – आणि देवास मल्टीमीडिया प्रायव्हेट लिमिटेड, बेंगळुरू येथे मुख्यालय असलेले स्टार्ट-अप यांच्यातील 2005 चा उपग्रह करार, भारत सरकार आणि परदेशी यांच्यातील जागतिक कायदेशीर संघर्षाच्या केंद्रस्थानी आहे.
- 2011 मध्ये तत्कालीन यूपीए सरकारने सुरक्षेच्या उद्देशाने देवास सॅटेलाइट स्पेक्ट्रमची आवश्यकता असल्याचे कारण देत हा करार रद्द केल्यामुळे हा वाद आहे.

देवास-अँट्रिक्स करार:

- या करारानुसार, इस्रो देवासला दोन कम्युनिकेशन उपग्रह (GSAT-6 आणि 6A) 167 कोटी रुपयांना 12 वर्षासाठी भाड्याने देईल. देवास उपग्रहांवर एस-बँड ट्रान्सपॉन्डर वापरून भारतातील मोबाइल प्लॅटफॉर्मवर मल्टीमीडिया सेवा प्रदान करेल.

- **Source: Indian Express**

भारतातील पहिला कोळसा ते मिथेनॉल प्लांट BHEL ने बांधला

- केंद्रीय अवजड उद्योग मंत्री महेंद्र नाथ पांडे यांनी भारतातील पहिला BHEL-निर्मित 'कोळसा ते मिथेनॉल' (CTM) पायलट प्लांट राष्ट्राला समर्पित केला.
- भारत हेवी इलेक्ट्रिकल्स लिमिटेड (BHEL) च्या हैदराबाद युनिटमध्ये आयोजित आत्मनिर्भर भारत अंतर्गत विकसित केलेल्या उत्पादनांच्या प्रदर्शनाचे उद्घाटनही मंत्री महोदयांनी केले.
- गॅसिफिकेशन मार्गाद्वारे उच्च राख असलेल्या भारतीय कोळशाचे मिथेनॉलमध्ये रूपांतरण हे भारतातील अशा प्रकारचे पहिले तंत्रज्ञान प्रदर्शन आहे.
- BHEL द्वारे स्वदेशी डिझाइन, विकसित आणि स्थापित केलेला 0.25 TPD (प्रतिदिन टन) क्षमतेचा CTM पायलट प्लांट सध्या उच्च राखेच्या भारतीय कोळशापासून 99 टक्के पेक्षा जास्त शुद्धतेसह मिथेनॉल तयार करत आहे.

- **Source: Business Standard**

गगनयानसाठी क्रायोजेनिक इंजिन: इस्रो

- भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) ने गगनयान मानवी अंतराळ कार्यक्रमासाठी क्रायोजेनिक इंजिनच्या पात्रता चाचण्या यशस्वीपणे घेतल्या आहेत.
- तामिळनाडूमधील इस्रो प्रोपल्शन कॉम्प्लेक्सने 720 सेकंदांच्या कालावधीसाठी चाचणी घेतली आणि चाचणीची उद्दिष्टे पूर्ण केली.
- 1810 सेकंदांच्या एकत्रित कालावधीसाठी इंजिनच्या आणखी चार चाचण्या केल्या जातील.
- गगनयान कार्यक्रमासाठी जिओसिंक्रोनस सॅटेलाइट लॉन्च व्हेईकल (GSLV) मार्क III लॉन्च व्हेईकल दोन क्रायोजेनिक इंजिन वापरणार आहे.
- इस्रोने विकसित केलेल्या या इंजिनला विकास असे नाव देण्यात आले आहे.

टीप:

- भारताची पहिली मानवी अंतराळ मोहीम 'गगनयान' २०२३ मध्ये प्रक्षेपित होणार आहे.
- ISRO भारताच्या स्वातंत्र्याच्या 75 व्या वर्धापन दिनापर्यंत गगनयान कार्यक्रमांतर्गत पहिले मानवरहित मिशन आयोजित करण्याची योजना आखत आहे.
- **Source: The Hindu**

पर्यावरण

पॅसिफिक 'रिंग ऑफ फायर'

- नुकताच उद्रेक झालेला हुंगा टोंगा-हुंगा हापाय ज्वालामुखी पॅसिफिक 'रिंग ऑफ फायर' च्या बाजूला आहे.
- हुंगा टोंगा-हुंगा हापाय ज्वालामुखीचा उद्रेक होऊन हजारो फूट राख आणि धूर हवेत पसरला.
- निर्जन बेटावर असलेला ज्वालामुखी 2009 मध्ये सक्रिय झाला.

- हे पॅसिफिक 'रिंग ऑफ फायर' च्या बाजूने आहे आणि टोंगा बेट राष्ट्रापासून फक्त 60 किलोमीटर अंतरावर आहे.

पॅसिफिक 'रिंग ऑफ फायर':

- पॅसिफिक 'रिंग ऑफ फायर' किंवा पॅसिफिक रिम, किंवा सर्कम-पॅसिफिक बेल्ट, पॅसिफिक महासागरालगतचा एक क्षेत्र आहे जो सक्रिय ज्वालामुखी आणि वारंवार भूकंपांनी वैशिष्ट्यीकृत आहे.
- हे जगातील सुमारे 75 टक्के ज्वालामुखी 450 पेक्षा जास्त ज्वालामुखींचे घर आहे. तसेच, जगातील सुमारे ९० टक्के भूकंप येथेच होतात.
- त्याची लांबी 40,000 किलोमीटरहून अधिक आहे आणि न्यूझीलंडपासून घड्याळाच्या दिशेने जवळजवळ वर्तुळाकार कंसात टोंगा, केर्मेडेक बेटे, इंडोनेशिया, फिलीपिन्स, जपानपर्यंत सरकते आणि दक्षिण अमेरिका आणि उत्तर अमेरिकेच्या पश्चिम किनाऱ्याने दक्षिणेकडे अलेउटियन बेटांपर्यंत पसरते.
- हे क्षेत्र पॅसिफिक प्लेट, फिलीपीन प्लेट, जुआन डी फुका प्लेट, कोकोस प्लेट, नाइका प्लेट आणि उत्तर अमेरिकन प्लेट यासह अनेक टेक्टोनिक प्लेट्ससह आहे.
- Source: Indian Express**

पुरस्कार आणि सन्मान

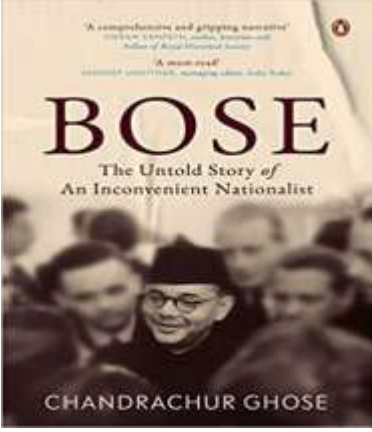
दुबईतील आंतरराष्ट्रीय लोककला महोत्सवात महाराष्ट्रातील लावणी कलाकाराने सुवर्णपदक जिंकले

- महाराष्ट्रातील तरुण लावणी कलाकार सुमित भाले याने दुबई येथील आंतरराष्ट्रीय लोककला महोत्सवात सुवर्णपदक पटकावले आहे.
- लावणी हा महाराष्ट्रातील लोकप्रिय संगीत प्रकार आहे.
- लावणी हे पारंपारिक गाणे आणि नृत्य यांचे संयोजन आहे, जे विशेषतः ढोलकी या तालवाद्याच्या तालावर सादर केले जाते.
- लावणी त्याच्या शक्तिशाली तालासाठी प्रसिद्ध आहे. मराठी लोकनाट्याच्या विकासात लावणीचे मोठे योगदान आहे.
- लावणी नृत्याचा उगम महाराष्ट्रात १८व्या आणि १९व्या शतकात झाला.
- हा नृत्य प्रकार पुण्यात वसलेल्या पेशावरी राजवटीत लोकप्रिय होता.
- Source: newsonair**

पुस्तके

नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांचे नवीन चरित्र 'बोस: द अनटोल्ड स्टोरी ऑफ एन इनकन्व्हेनिअंट नॅशनलिस्ट'

- नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांचे 'बोस: द अनटोल्ड स्टोरी ऑफ अॅन इनकन्वेनियंट नॅशनलिस्ट' नावाचे नवीन चरित्र फेब्रुवारी 2022 मध्ये रिलीज होणार आहे.
- हे चरित्र संशोधक आणि 'मिशन नेताजी'चे संस्थापक चंद्रचूर घोष यांनी लिहिले आहे आणि पेंग्विन रँडम हाउस इंडियाने प्रकाशित केले आहे.
- स्वतंत्र भारताच्या विकासाबाबत नेताजींचे विचार, सांप्रदायिकतेची समस्या, भू-राजकारण, त्यांची राजकीय विचारधारा आणि त्यांनी राजकीय पक्ष, क्रांतिकारी समाज आणि सरकार यांच्याशी कशी वाटाघाटी केल्या याविषयी या चरित्रात नवीन दृष्टीकोन आणण्याचा प्रयत्न केला आहे.
- **Source: TOI**

महत्वाचे दिवस

भारतीय सैन्य दिन

- फील्ड मार्शल केएम करिअप्पा यांना भारतीय सैन्याचे पहिले कमांडर-इन-चीफ म्हणून ओळखण्यासाठी दरवर्षी 15 जानेवारी रोजी भारतीय लष्कर दिन साजरा केला जातो.
- यंदा 74 वा लष्कर दिन साजरा केला जात आहे.
- 2022 सालासाठी भारतीय लष्कर दिनाची थीम "भविष्यातील प्रगतीसह" होती.
- भारतीय सैन्याची उत्पत्ती ईस्ट इंडिया कंपनीपासून झाली, जी ब्रिटिश इंडियन आर्मी म्हणून ओळखली जात होती आणि नंतर भारताच्या स्वातंत्र्यानंतर राष्ट्रीय सेना असे नाव देण्यात आले.

टीप:

- 28 वे लष्करप्रमुख: जनरल मनोज मुकुंद नरवणे
- आर्मी डे परेडच्या निमित्ताने भारतीय लष्कराच्या नवीन गणवेशाचे अनावरण करण्यात आले.

- ७४ व्या लष्कर दिनानिमित्त, राजस्थानमधील जैसलमेर मिलिटरी स्टेशनजवळील सर्वात उंच टेकडीवर जगातील सर्वात मोठा खादी राष्ट्रध्वज प्रदर्शित करण्यात आला.
- **Source: India Today**

खेळ

सर्वोत्कृष्ट FIFA फुटबॉल पुरस्कार 2021

- सर्वोत्कृष्ट FIFA फुटबॉल अवॉर्ड्स हा खेळाची प्रशासकीय संस्था, FIFA द्वारे दरवर्षी दिला जाणारा असोसिएशन फुटबॉल पुरस्कार आहे.
- पहिला पुरस्कार वितरण समारंभ 9 जानेवारी 2017 रोजी झुरिच, स्वित्झर्लंड येथे झाला.

सर्वोत्कृष्ट FIFA फुटबॉल पुरस्कार 2021:

- सर्वोत्तम फिफा पुरुष खेळाडू: रॉबर्ट लेवांडोव्स्की
- फिफा सर्वोत्कृष्ट महिला खेळाडू: अलेक्सिया पुटेलास
- सर्वोत्तम फिफा पुरुष गोलकीपर: एडवर्ड मॅंडी
- फिफा सर्वोत्कृष्ट महिला गोलकीपर: क्रिस्टियन एंडलर
- सर्वोत्तम फिफा पुरुष प्रशिक्षक: थॉमस टुचेल
- सर्वोत्तम फिफा महिला प्रशिक्षक: एम्मा हेस
- फिफा पुस्कास पुरस्कार: एरिक लामेला
- फिफा विशेष पुरस्कार: क्रिस्टियानो रोनाल्डो
- **Source: HT**

2022 इंडिया ओपन (बॅडमिंटन)

- 2022 इंडिया ओपन ही बॅडमिंटन स्पर्धा होती जी 11 ते 16 जानेवारी 2022 दरम्यान नवी दिल्ली, भारतातील के डी जाधव इनडोअर हॉलमध्ये झाली.

- 2022 इंडिया ओपन ही 2022 BWF वर्ल्ड टूरची पहिली स्पर्धा होती आणि ती 1973 पासून आयोजित इंडिया ओपन चॅम्पियनशिपचा भाग होती.
- भारतीय बॅडमिंटन असोसिएशनने बॅडमिंटन जागतिक महासंघाच्या परवानगीने ही स्पर्धा आयोजित केली होती.

विजेत्यांची यादी:

Men's singles	Women's singles	Men's doubles	Women's doubles	Mixed doubles
Winner- Lakshya Sen (India)	Winner- Busanan Ongbamrungphan (Thailand)	Winner- Satwiksairaj Rankireddy (India), Chirag Shetty (India)	Winner- Benyapa Aimsaard (Thailand), Nuntakarn Aimsaard (Thailand)	Winner- Terry Hee (Singapore), Tan Wei Han (Singapore)
Runner-up- Loh Kean Yew (Singapore)	Runner-up- Supanida Katethong (Thailand)	Runner-up- Mohammad Ahsan (Indonesia), Hendra Setiawan (Indonesia)	Runner-up- Anastasiia Akchurina (Russia), Olga Morozova (Russia)	Runner-up- Chen Tang Jie (Malaysia), Peck Yen Wei (Malaysia)

Source: newsonair

वेस्ट इंडिजचे दिग्गज खेळाडू क्लाइव्ह लॉर्ड यांना क्रिकेटमधील त्यांच्या सेवांसाठी नाइटहूड प्रदान करण्यात आला

- वेस्ट इंडिज क्रिकेट संघाचे माजी कर्णधार क्लाइव्ह लॉर्ड यांना क्रिकेट खेळातील त्यांच्या सेवांसाठी नाइटहूडचा सन्मान देण्यात आला आहे.
- तो वेस्ट इंडिजचा माजी संघ व्यवस्थापक आणि निवडकर्ता आणि ICC सामनाधिकारी देखील होता. 2009 मध्ये त्याचा आयसीसी क्रिकेट हॉल ऑफ फेममध्ये समावेश करण्यात आला.
- नाइटहूड ही पदवी एखाद्या व्यक्तीला ब्रिटिश राजा किंवा राणीने त्याच्या कर्तृत्वासाठी किंवा त्याच्या देशाच्या सेवेसाठी दिली आहे. नाइटहूड मिळालेला माणूस त्याच्या नावापुढे 'श्री' ऐवजी 'सर' लावू शकतो.
- Source: ndtv

अहवाल

ऑक्सफॅम भारताचा "इनइक्लिटी किल्स" अहवाल

- ऑक्सफॅम इंडियाच्या "इनइकॅलिटी किल्स" अहवालानुसार, २०२१ मध्ये देशातील ८४ टक्के कुटुंबांच्या उत्पन्नात घट झाली, परंतु त्याच वेळी भारतीय अब्जाधीशांची संख्या १०२ वरून १४२ झाली.
- 2021 मध्ये, भारतातील 100 सर्वात श्रीमंत लोकांच्या एकत्रित संपत्तीने 57.3 लाख कोटी रुपये (USD 775 अब्ज) विक्रमी उच्चांक गाठला.
- त्याच वर्षी, राष्ट्रीय संपत्तीमध्ये तळाच्या 50 टक्के लोकांचा वाटा केवळ 6 टक्के होता.
- महामारीच्या काळात (मार्च 2020 पासून, 30 नोव्हेंबर 2021 पर्यंत) अहवालात म्हटले आहे की, भारतीय अब्जाधीशांची संपत्ती 23.14 लाख कोटी (USD 313 अब्ज) वरून 53.16 लाख कोटी (USD 719 अब्ज) झाली आहे.
- चीन आणि युनायटेड स्टेट्‌सच्या खालोखाल जगात सर्वाधिक अब्जाधीशांची संख्या भारतात तिसऱ्या क्रमांकावर आहे, फ्रान्स, स्वीडन आणि स्वित्झर्लंडच्या एकत्रितपणे अब्जाधीशांची संख्या जास्त आहे - 2021 मध्ये भारतातील अब्जाधीशांच्या संख्येत 39 टक्के वाढ झाली आहे
- ऑक्सफॅम इंडियाच्या ब्रीफिंगमध्ये गेल्या चार वर्षांत केंद्र सरकारच्या महसुलातील वाटा म्हणून अप्रत्यक्ष करांमध्ये वाढ झाल्याकडे लक्ष वेधण्यात आले आहे, त्याचवेळी कॉर्पोरेट कराचे प्रमाण कमी होत आहे.
- **Source: Indian Express**

नवीन नेमणुका

विक्रम देव दत्त यांची एअर इंडियाच्या सीएमडीपदी नियुक्ती

- कार्मिक, सार्वजनिक तक्रार आणि निवृत्ती वेतन मंत्रालयाने विक्रम देव दत्त यांची एअर इंडिया लिमिटेडचे अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक (CMD) म्हणून नियुक्ती केली.
- विक्रम देव दत्त हे AGMUT (अरुणाचल प्रदेश, गोवा, मिझोराम आणि केंद्रशासित प्रदेश) कॅडरचे 1993-बॅचचे IAS अधिकारी आहेत.

- ऑक्टोबर 2021 मध्ये, सरकारने एअर इंडिया आणि एअर इंडिया एक्सप्रेसच्या 100 टक्के इक्विटी शेअर्ससाठी टाटा सन्स कंपनीने केलेली सर्वोच्च बोली स्वीकारली आणि ग्राउंड-हँडलिंग कंपनी AISATS मधील 50 टक्के भागभांडवल स्वीकारले.

- राष्ट्रीय वाहक एअर इंडियाची 18,000 कोटी रुपयांची विक्री करण्यासाठी सरकारने टाटा सन्ससोबत शेअर खरेदी करार केला होता.

- **Source: Business Today**

रॉबर्टा मेल्लोला युरोपियन संसदेच्या नवीन अध्यक्षा झाल्या

- रॉबर्टा मेल्लोला, मध्य-उजवे माल्टीज खासदार, यांची युरोपियन संसदेच्या प्रमुखपदी निवड करण्यात आली.
- संसदेचे विद्यमान अध्यक्ष डेव्हिड ससोली यांच्या निधनानंतर एका आठवड्यानंतर तिची निवड झाली आहे.
- रॉबर्टा मेल्लोला या पदावर राहणाऱ्या एकमेव तिसऱ्या महिला ठरल्या आहेत.
- तिच्या गर्भपात विरोधी भूमिकेवरून वाद असतानाही तिला राजकीय संयमी म्हणूनही पाहिले जाते.
- युरोपियन पीपल्स पार्टी या सर्वात मोठ्या संसदीय गटाच्या त्या सदस्य आहेत.

युरोपियन संसदेबद्दल:

- संसद ७०५ सदस्यांची असते.
- मुख्यालय: स्ट्रासबर्ग, फ्रान्स
- स्थापना: 10 सप्टेंबर 1952, युरोप
- **Source: newsonair**

नरेंद्र गोयंका यांनी AEPC चे नवे अध्यक्ष म्हणून पदभार स्वीकारला

- नरेंद्र कुमार गोयंका यांनी परिधान निर्यात प्रोत्साहन परिषद (AEPC) चे नवीन अध्यक्ष म्हणून पदभार स्वीकारला.
- पद्मश्री डॉ ए शक्तीवेल यांच्याकडे पदभार सोपवला.
- AEPC चे अध्यक्षपद स्वीकारण्यापूर्वी नरेंद्र कुमार गोयंका हे भारतीय परिधान निर्यातदारांच्या सर्वोच्च संस्थेचे उपाध्यक्ष होते.

परिधान निर्यात प्रोत्साहन परिषद (AEPC) बद्दल:

- AEPC ही भारतातील वस्त्र निर्यातदारांची अधिकृत संस्था आहे, जी भारतीय निर्यातदारांना तसेच आयातदार/आंतरराष्ट्रीय खरेदीदारांना अमूल्य सहाय्य पुरवते.
- **Source: PIB**

निधन

प्रख्यात नाट्य व्यक्तिमत्त्व, अभिनेत्री शाओली मित्रा यांचे निधन

- बंगाली रंगभूमीवरील प्रसिद्ध व्यक्तिमत्त्व शाओली मित्रा यांचे निधन झाले.
- 2003 मध्ये संगीत नाटक अकादमी, 2009 मध्ये पद्मश्री आणि 2012 मध्ये बंग बिभूषण पुरस्कार प्राप्त मित्रा, "नाथवती अनथबत" मधील द्रौपदी आणि "सीताकाका" "किंवा बिटाटा बितांगसो मधील सीतेच्या भूमिकेसाठी तिच्या चाहत्यांच्या आणि समीक्षकांच्या स्मरणात राहतील.
- **Source: India Today**

प्रसिद्ध व्यंगचित्रकार नारायण देबनाथ यांचे निधन

- प्रख्यात व्यंगचित्रकार नारायण देबनाथ - बतुल द ग्रेट, नांटे आणि फॅंटे यांसारख्या अविस्मरणीय पात्रांचे निर्माते - यांचे निधन झाले.
- देबनाथ यांना 2021 मध्ये पद्मश्रीने सन्मानित करण्यात आले. त्यांना 2013 मध्ये साहित्य अकादमी पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आणि पश्चिम बंगाल सरकारनेही त्यांना बंग बिभूषणने सन्मानित केले.
- रवींद्र भारती विद्यापीठाने त्यांना 2015 मध्ये मानद डी लिट दिली.

Source: TOI

कथक वादक पंडित बिरजू महाराज यांचे निधन

- पद्मविभूषण पुरस्कार विजेते आणि प्रसिद्ध कथक नर्तक पंडित बिरजू महाराज यांचे वयाच्या ८३ व्या वर्षी निधन झाले.
- पंडित बिरजू महाराज, ज्यांना फक्त बिरजू महाराज या नावाने ओळखले जाते, ते एक भारतीय नर्तक, संगीतकार, गायक आणि भारतातील कथक नृत्याच्या लखनौ "कालका-बिंदादिन" घराण्याचे प्रवर्तक होते.
- कथक हा भारतीय शास्त्रीय नृत्याच्या आठ प्रमुख प्रकारांपैकी एक आहे.

Source: TOI

संकीर्ण

8 प्रवासी वाहतूक करणाऱ्या वाहनांमध्ये किमान 6 एअरबॅग अनिवार्य केल्या जातील: MoRTH

- रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्रालयाने (MoRTH) मसुदा अधिसूचनेला मान्यता दिली आहे, ज्यामुळे कार उत्पादकांना मोटार वाहनांमध्ये किमान सहा एअरबॅग्स सुसज्ज करणे अनिवार्य केले आहे जे 8 प्रवासी वाहन नेऊ शकतात.
- मोटार वाहनातील प्रवाशांची सुरक्षितता वाढवण्यासाठी, केंद्रीय मोटार वाहन नियम (CMVR), 1989 मध्ये सुधारणा करून सुरक्षा वैशिष्ट्ये वाढवण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.
- सामान्य वैधानिक नियम (GSR) श्रेणी M1 च्या मोटार वाहनांना (प्रवाशांच्या वाहतुकीसाठी वापरण्यात येणारी मोटार वाहने, ज्यामध्ये चालकाच्या आसन व्यतिरिक्त, आठ पेक्षा जास्त जागा नसतात), 1 ऑक्टोबर 2022 नंतर उत्पादित केलेल्या कारच्या प्रभावी टाइमलाइनसह अनिवार्य केले गेले आहेत.
- अलीकडे, 1 जानेवारी 2022 पासून सर्व मोटार वाहनांवर (M1 श्रेणी) ड्युअल एअरबॅग्स (ड्रायव्हर आणि प्रवासी) अनिवार्य झाल्या आहेत. यापूर्वी, 1 जुलै 2019 पासून सर्व प्रवासी वाहनांसाठी ड्रायव्हर एअरबॅग अनिवार्य करण्यात आली होती.
- Source: newsonair